

**UCHWAŁA NR IX/45/2015
RADY GMINY W SULMIERZYCACH**

z dnia 27 maja 2015 r.

w sprawie przyjęcia programu zdrowotnego Gminy Sulmierzyce na lata 2015-2019 pn. „Gminny program profilaktyki próchnicy dla dzieci.”

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 , art. 18 ust 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r roku o samorządzie gminnym (j.t. Dz. U. z 2013r. poz. 594, poz. 645, poz. 1318, z 2014r. poz. 379, poz. 1072) oraz art. 48 ust 1 w związku z art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2015r. poz. 581) Rada Gminy w Sulmierzycach, po uzyskaniu **pozytywnej opinii Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji** uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się program zdrowotny Gminy Sulmierzyce na lata 2015 - 2019r. pn. „**Gminny program profilaktyki próchnicy dla dzieci.**”, w brzmieniu załącznika do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Tadeusz Kruszyński

Program zdrowotny Gminy Sulmierzyce na lata 2015 - 2019. pn. „Gminny program profilaktyki próchnicy dla dzieci”

1. Przedmiot programu

Przedmiotem programu jest przeprowadzenie u dzieci w wieku od 5 do 13 lat, mieszkających na terenie gminy Sulmierzyce, profilaktycznych badań stomatologicznych, instruktażu higieny jamy ustnej, profilaktyki fluorkowej oraz lakowania zębów stałych.

2. Opis problemu zdrowotnego

Podstawowym schorzeniem jamy ustnej jest próchnica zębów, polegająca na progresywnym procesie demineralizacji i rozpadu tkanek twardych zęba, prowadzącym do tworzenia się ubytku. Czynnikiem wywołującym próchnicę jest płytka nazębna, bakteryjna, przylegająca do zęba i znajdujące się w niej określone drobnoustroje. Na podatność na próchnicę wpływają z jednej strony czynniki natury ogólnej, jak predyspozycja osobnicza, niektóre choroby, nieprawidłowe odżywianie (niedobór wapnia; fosforu; witamin i niektórych mikroelementów), a z drugiej - czynniki miejscowe (niedostateczna higiena jamy ustnej; spożywanie węglowodanów prostych; unikanie jedzenia twardych pokarmów, oczyszczających zęby; ilość i skład śliny). Próchnica rozwija się znacznie szybciej w zębach mlecznych niż w zębach stałych. Wpływają na to różnice morfologiczne, chemiczne i słabsza mineralizacja zębów mlecznych w porównaniu z zębami stałymi. Na podstawie przeprowadzonych badań stwierdzono, że proces próchnicowy jest najintensywniejszy u dzieci pomiędzy 7 a 12 rokiem życia. Powszechność występowania próchnicy oraz cierpienie spowodowane jej powikłaniami, a także wynikające z tego straty ekonomiczne spowodowały, że próchnicę zaliczono do chorób cywilizacyjnych.

Zgodnie z informacjami opublikowanymi na stronach internetowych Ministra Zdrowia www.mz.gov.pl wynika, że w Polsce tylko 14,4 % dzieci w wieku 6 lat jest wolnych od próchnicy. Intensywność choroby próchnicowej zależy m.in. od wieku, płci, świadomości i zachowań prozdrowotnych, zaawansowania promocji zdrowia i działań profilaktycznych, dostępności i solidności opieki stomatologicznej. Próchnica nieleczona powoduje nie tylko dolegliwości bólowe, powoduje również nieodwracalne choroby miazgi, choroby tkanek około wierzchołkowych, utratę zębów, czego konsekwencją są np. wady zgryzu. Wszystko to wymaga długotrwałego i kosztownego leczenia zachowawczego, chirurgicznego, protetycznego i ortodontycznego. Nieleczona próchnica jest punktem wyjścia dla powstania groźnych dla życia chorób od ogniskowych, między innymi: serca, stawów i nerek, co pociąga za sobą konieczność hospitalizacji, absencję w pracy. Na podstawie analizy doświadczeń WHO uznała, że najkorzystniejszym środowiskiem promocji zdrowia jest szkoła, gdzie realizacja programów edukacji zapewni szeroki krąg zainteresowania. Zapobieganie próchnicy powinno mieć charakter działań kompleksowych, tzn. powinno obejmować edukację rodziców, edukację dzieci i naukę współodpowiedzialności za stan swojego zdrowia. Wiedza ta powinna dotyczyć zasad racjonalnego odżywiania, przestrzegania higieny jamy ustnej, obowiązkowych badań kontrolnych stomatologicznych.

Światowa Organizacja Zdrowia (WHO), Polskie Towarzystwo Stomatologiczne (PTS), Światowa Organizacja Stomatologiczna (FDI) oraz Międzynarodowe Towarzystwo Stomatologii Dziecięcej (IAPD) określiły cele zdrowotne w zakresie jamy ustnej do roku 2020. Celem nadrzędnym jest promocja zdrowia i zmniejszenie wpływu chorób jamy ustnej na ogólny stan zdrowia i rozwój dziecka. Jego osiągnięcie możliwe będzie poprzez wdrożenie wczesnej diagnostyki, prewencję i efektywne leczenie chorób zębów u dzieci i młodzieży. W Narodowym Programie Zdrowia na lata 2007-2015 założono „intensyfikację zapobiegania próchnicy u dzieci i młodzieży“. Program opracowany dla gminy Sulmierzyce jest tym samym zgodny z zaleceniami światowych i krajowych organizacji.

3. Cele programu

3.1. Cel główny programu

Obniżenie wartości wskaźników intensywności próchnicy u dzieci w wieku przedszkolnym oraz dzieci w wieku szkolnym z terenu gminy Sulmierzyce.

3.2. Cele szczegółowe:

1. Poprawa dostępu dzieci z terenu gminy Sulmierzyce do świadczeń stomatologicznych.
2. Zmniejszenie zachorowalności na chorobę próchnicową.
3. Zmniejszenie kosztów związanych z leczeniem.
4. Kształtowanie postaw prozdrowotnych oraz rozwijanie prawidłowych nawyków.
5. Zwiększenie liczby dzieci ze zdrowym uzębieniem.

3.3. Oczekiwane efekty

1. Podniesienie świadomości wśród dzieci oraz opiekunów z zakresu zdrowia jamy ustnej.
2. Zgłaszanie się pacjentów do gabinetu stomatologicznego celem kontroli i leczenia ubytków próchnicowych.
3. Wykrycie choroby próchnicowej we wczesnym stadium rozwoju.

3.4 Mierniki efektywności

1. Liczba dzieci uczestniczących w programie.
2. Odsetek dzieci uczestniczących w programie.
3. Zmiana w poziomie świadomości rodziców i opiekunów przed i po realizacji programu.
4. Określenie odsetka dzieci ze zdrowym/chorym uzębieniem przed i po realizacji programu w całej populacji dzieci, która kwalifikuje się do programu.

4. Adresaci programu i tryb zapraszania do programu

4.1. Adresaci programu

Adresatami programu są dzieci w wieku od 5 do 13 lat zamieszkałe na terenie gminy Sulmierzyce.

Zestawienie liczby dzieci w wieku od 5 do 13 lat w poszczególnych latach obowiązywania programu przedstawia poniżej tabela.

	5 lat	6 lat	7 lat	8 lat	9 lat	10 lat	11 lat	12 lat	13 lat	Razem
2015 r.	52	51	43	36	46	46	46	34	40	394
2016 r.	46	52	51	43	36	46	46	46	34	400
2017 r.	46	46	52	51	43	36	46	46	46	412
2018 r.	40	46	46	52	51	43	36	46	46	406
2019 r.	39	40	46	46	52	51	43	36	46	399

Opracowano na podstawie danych z ewidencji ludności Urzędu Gminy w Sulmierzycach.

4.2. Tryb zapraszania do programu.

Zaproszenie do programu zostanie przeprowadzone poprzez informacje zamieszczone: na stronie internetowej gminy, tablicach ogłoszeń w szkołach, sołectwach, Samodzielnym Publicznym Gminnym Ośrodku Zdrowia w Sulmierzycach, tablicach ogłoszeń w budynkach użyteczności publicznej na terenie gminy.

Kampania informacyjna zostanie przeprowadzona również na terenie szkół, z udziałem nauczycieli w celu poinformowania rodziców/opiekunów prawnych o programie.

5. Organizacja programu

5.1. Podmiot realizujący program.

Podmiot realizujący program, to podmiot leczniczy świadczący usługi w zakresie stomatologii dziecięcej, który zostanie wyłoniony w drodze otwartego konkursu ofert.

5.2. Zakres realizacji programu:

1. Spotkania edukacyjne, przeprowadzone w szkołach i przedszkolach, dla dzieci, obejmujące informacje dotyczące wpływu choroby próchnicowej na ogólny stan zdrowia oraz możliwe powikłania z nią związane.
2. Badanie stomatologiczne, obejmujące diagnostykę próchnicy oraz wczesne wykrycie wad zgryzu.
3. Przekazanie informacji dla rodziców bądź opiekunów o stanie uzębienia z zaleceniem dalszego postępowania.
4. Instruktaż higieny jamy ustnej.
5. Pokrywanie lakierem fluorowym wszystkich zębów stałych.
6. Lakowanie wszystkich zębów stałych.

5.3. Etapy realizacji programu:

1. Uzyskanie zgody rodzica/opiekuna prawnego na udział dziecka w programie. Wzór zgody rodziców/opiekunów na udział dziecka w programie zostanie opracowany przez realizatora programu.
2. Badanie stomatologiczne, ocena stanu uzębienia (obecność ubytków próchnicowych, wad zgryzu), przygotowanie informacji pisemnej dla rodziców.
3. Nauka szczotkowania zębów, informacja na temat odpowiedniej diety, usunięcie bakteryjnej płytki nazębnej i pokrywanie lakierem fluorowym zębów stałych.
4. Kontrolne badanie stomatologiczne, lakowanie zębów stałych.

6. Koszty

Program zostanie w całości zrealizowany ze środków pochodzących z budżetu gminy. Łącznie na realizację programu w latach 2015 – 2019 planuje się przeznaczyć kwotę 400.000,00 zł, tj. na rok 80.000,00 zł.

7. Monitorowanie i ewaluacja

1. Określenie liczby dzieci w wieku od 5 do 13 lat zamieszkałych na terenie gminy Sulmierzyce uczestniczących w programie.
2. Zestawienie liczby dzieci w wieku od 5 do 13 lat uczestniczących w programie, z łączną liczbą dzieci w tym wieku zamieszkałych na terenie gminy.
3. Ocena zmian wskaźników intensywności próchnicy w trakcie realizacji programu.
4. Ocena świadomości rodziców/opiekunów prawnych przed i po realizacji programu na podstawie ankiet.
5. Raporty opracowane przez realizatorów programu z analizą spełnienia mierników, o których mowa w pkt. 3.4 programu.

8. Okres realizacji programu

Program będzie realizowany w latach 2015 – 2019.